II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

FINANSINIO TURTO APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. FINANSINIO TURTO PIRMINIS PRIPAŽINIMAS

1. Finansinis turtas apskaitoje pripažįstamas tik tada, kai įvykdomos visos sąlygos, nustatytos 14-ajame Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte (toliau – VSAFAS) „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“, 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į konsoliduojamus subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

2. Pirmą kartą pripažindamas finansinį turtą, VSS turi įvertinti jį įsigijimo savikaina.

3. Finansinis turtas apskaitoje registruojamas pagal jo pagrindimo dokumentus (pvz., pirkimo sutartis).

II. FINANSINIO TURTO GRUPAVIMAS

4. Finansinis turtas *VSS* apskaitoje grupuojamas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

5. *VSS* gali būti šių rūšių ilgalaikio finansinio turto:

5.1. investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;

5.2. ilgalaikės gautinos sumos (gautinų sumų apskaita nustatyta *Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše)*;

5.3. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

6. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius skirstomos pagal:

6.1 kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus;

6.2 kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus:

6.2.1. kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus;

6.2.2. asocijuotuosius subjektus.

6.3 kitus subjektus:

6.3.1. investicijas į viešąsias įstaigas;

6.3.2. investicijas į tarptautines organizacijas;

6.3.3. investicijas į kitus subjektus.

7.*VSS* gali turėti šių rūšių trumpalaikio finansinio turto:

7.1. per vienus metus gautinos sumos (įskaitant ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį). Gautinų sumų apskaita nustatyta *Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše*);

7.2. pinigai ir pinigų ekvivalentai, kurie skirstomi:

7.2.1. pagal pinigų buvimo vietą:

7.2.1.1. pinigus bankų sąskaitose (įskaitant mokėjimo korteles);

7.2.1.2. grynuosius pinigus (kasoje);

7.2.1.3. pinigus, kurių naudojimas laikinai apribotas;

7.2.1.4. pinigus kelyje;

7.2.2. pagal valiutą:

7.2.2.1. eurais;

7.2.2.2. kita valiuta;

7.2.3. pagal pinigų paskirtį:

7.2.3.1. biudžeto asignavimus;

7.2.3.2. nebiudžetines lėšas;

7.2.3.3. *biudžetinių įstaigų pajamų įmokos į valstybės biudžetą*.

7.3. pinigų ekvivalentus

7.4. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

III. NUOSAVYBĖS METODU VERTINAMŲ INVESTICIJŲ APSKAITA

8. Investicijos į kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus apima investicijas į kitas biudžetines įstaigas, valstybės, savivaldybės ir biudžetinių įstaigų kontroliuojamas viešąsias įstaigas, nurodytas Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje.

9. Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus apima investicijas į valstybės ir savivaldybės įmones, akcines ir uždaraąsias akcines bendroves, įnašai į viešųjų įstaigų dalininko kapitalą, kai VSS daro subjektui, į kurį investuota, lemiamą poveikį.

10. Kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas, kurio kontroliuojami subjektai yra biudžetinės įstaigos, biudžetinėms įstaigoms pervedamų sumų nelaiko investicijomis, todėl jo investicijos į biudžetinę įstaigą įsigijimo savikaina lygi nuliui.

11. Investicijos į asocijuotuosius ne viešojo sektoriaus subjektus apima investicijas į akcines ir uždaraąsias akcines bendroves, įnašus į viešąsias įstaigas, kai VSS daro subjektui, į kurį investuota, reikšmingą poveikį.

12. Investicijos į kontroliuojamus ir asocijuotuosius ne viešojo sektoriaus subjektus pirminio pripažinimo metu vertinamos ir apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina, o kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įvertinamos nuosavybės metodu.

13. Steigdamas bendrovę ar pirkdamas visas bendrovės akcijas ar jų dalį, VSS gali už akcijas atsiskaityti pinigais ir (arba) kitu turtu. Akcijos VSS apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina (ją įvertinant sumokėta pinigų suma) ir (arba) kito turto, kuris yra perduodamas bendrovei steigti arba akcijoms įsigyti (*pvz., užuot sumokėjusi už steigiamos įmonės akcijas pinigais, VSS įmonei kaip įnašą į kapitalą perduoda kompiuterinę įrangą)*, prisiimtų įsipareigojimų tikrąja verte. Į įsigijimo savikainą neturi būti įskaitomos kitos tiesioginės išlaidos, susijusios su investavimu į ne viešojo sektoriaus subjektą ar jo steigimu (*pavyzdžiui, teisinės paslaugos, notaro paslaugos, turto vertinimo paslaugos, konsultacijos, komisiniai ir pan.*). Jos pripažįstamos einamojo laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis (1 priedas, 4.24.~~2~~4.2 operacija). Netiesioginės išlaidos, tokios kaip tarnautojų (darbuotojų) atlyginimai, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, investicijų įsigijimo savikainai nepriskiriamos.

14. Investicijos į viešąsias įstaigas įsigijimo savikaina dažniausiai yra lygi įnašų (piniginių ir nepiniginių) į viešųjų įstaigų dalininkų kapitalą vertei. Investicijomis laikomi tie įnašai, kurie patvirtinami Lietuvos Respublikos teisės aktais.

15. Diena, nuo kurios *VSS* perima įsigyjamo subjekto grynojo turto arba jo dalies kontrolę arba įgyja teisę daryti reikšmingą įtaką kito subjekto veiklai, yra laikoma subjekto įsigijimo diena. Bendrovės įsteigimo diena yra jos įregistravimo į Juridinių asmenų registrą diena. Akcijų perdavimas patikėjimo teise įteisinamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, kuriuose nustatoma akcijų perdavimo patikėjimo teise arba steigimo diena. Nustatant subjekto įsigijimo dieną, turi būti atsižvelgiama į įsigijimo esmę ir faktinę kito subjekto veiklos kontrolę, o ne į formalius reikalavimus.

16. *VSS*, įsigydamas ne viešojo sektoriaus subjektų akcijų ar dalininko įnašą iš kito subjekto (ne VSS), turi apskaičiuoti prestižą, kaip nustatyta 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“.

17. *VSS*, siekdamas teisingai apskaičiuoti prestižą, akcijų (dalininko įnašo) pirkimo dieną nustato:

17.1. ar subjektas, kurio akcijos (dalininko įnašas) perkamos, turi turto, kuris nėra užregistruotas jo apskaitoje, ir nustato jo vertę;

17.2. subjekto apskaitoje užregistruoto turto, kurio realiai jis neturi, vertę;

17.3. ar subjekto apskaitoje užregistruotas turtas yra teisingai įvertintas pagal jo apskaitoje taikomų standartų ir apskaitos politikos nuostatas;

17.4. ar subjekto apskaitoje visi įsipareigojimai užregistruoti teisinga verte pagal jo apskaitoje taikomų standartų ir apskaitos politikos nuostatas (pvz., atidėjiniai).

18. Įvertinus įsigyjamo subjekto turtą ir įsipareigojimus, šio tvarkos aprašo 17 punkte nustatyta tvarka apskaičiuojamas prestižas. Prestižas yra lygus investicijos įsigijimo savikainos ir įsigyto subjekto grynojo turto dalies vertės (turto ir įsipareigojimų skirtumo), iš kurios VSS tikisi gauti naudos ateityje, skirtumui:

18.1. Prestižas = įsigijimo savikaina – (grynasis turtas x nuosavybės dalis).

18.2. Grynasis turtas = turtas, įvertintas tikrąja verte, – įsipareigojimai, įvertinti tikrąja verte.

19. Prestižas apskaitoje registruojamas kaip finansinio turto įsigijimo savikainos dalis.

20. Prestižas akcijų įsigijimo dieną apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, o finansinėse ataskaitose pateikiamas likutine verte (iš įsigijimo savikainos atėmus amortizacijos ir nuvertėjimo sumą).

21. Prestižas amortizuojamas, pripažįstant jį sąnaudomis per jo naudingo tarnavimo laiką. Nustatant prestižo amortizacijos sumą, taikomas tiesiogiai proporcingas amortizacijos skaičiavimo metodas. Prestižas turi būti amortizuojamas įvertinus jo naudingo tarnavimo laiką, dažniausiai per 5 metus nuo pirminio pripažinimo, tačiau išimtiniais atvejais gali būti nustatomas ilgesnis prestižo naudingo tarnavimo laikas, kuris negali būti ilgesnis nei 15 metų. Kiekvieną mėnesį amortizacijos suma pripažįstama sąnaudomis ir ta pati suma pripažįstama kaip finansavimo pajamos, jeigu investicija įsigyta iš finansavimo sumų. Neamortizuotas prestižo likutis turi būti peržiūrimas kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną ir, kai paaiškėja, kad jis ateityje neteiks ekonominės naudos, turi būti pripažįstamos prestižo nuvertėjimo sąnaudos. Prestižo nuvertėjimas negali būti atkuriamas vėlesniais laikotarpiais.

22. Prestižas arba neigiamas prestižas VSS finansinėse ataskaitose rodomas tame pačiame straipsnyje kaip ir investicija į įsigyjamą subjektą.

23. Bendrovės akcijos gali būti perkamos keliais etapais. Tokiu atveju kiekvienas etapas rodomas apskaitoje atskirai, kad būtų galima nustatyti įsigyto turto ir įsipareigojimų tikrąsias vertes ir apskaičiuoti kiekvieno sandorio metu atsirandantį prestižą. Kai akcijos perkamos etapais, turto ir įsipareigojimų tikroji vertė kiekvieną sandorio dieną gali būti kitokia. Kiekvienas anksčiau VSS turėtos kontroliuojamo subjekto turto ir įsipareigojimų dalies tikrosios vertės pasikeitimas yra registruojamas kaip vertės padidėjimas arba sumažėjimas (1 priedas, 4.3 operacija).

24. Bendrovės arba kito subjekto steigimo metu prestižas nesusidaro, nes steigimo metu akcininkų (dalininkų) įnašai yra lygūs investicijos vertei.

25. Pervedus lėšas valstybės, savivaldybės įmonei ar viešajai įstaigai kapitalo didinimui iki sprendimo didinti savininko (dalininko) kapitalą priėmimo, VSS apskaitoje registruojamas išankstinis mokėjimas už finansinį turtą (1 priedas, 4.1 operacija). Priėmus sprendimą didinti savininko (dalininko) kapitalą VSS apskaitoje mažinamas išankstinis mokėjimas už finansinį turtą ir didinama investicijos įsigijimo savikaina (1 priedas, 4.17 operacija).

26. Priėmus sprendimą didinti akcinės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą ir pervedus lėšas ar perdavus kitą turtą, VSS apskaitoje registruojamas išankstinis mokėjimas už finansinį turtą, o investicijos įsigijimo savikainos padidėjimas ir išankstinių mokėjimų už finansinį turtą mažinimas VSS apskaitoje registruojamas tada, kai teisės aktų nustatyta tvarka užregistruojami pakeisti akcinės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatai.

27. Priėmus sprendimą perduoti valstybės įmonei turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, LRV nutarime nurodyta perduodamo turto verte, didinama investicijos įsigijimo savikaina ir nurašomas perduotas turtas (1 priedas, 4.10 operacija).

28. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne VSS subjektų rezultatus *VSS* registruoja finansinio turto ir specialiose nuosavybės metodo įtakos

sąskaitose, kaip nustatyta 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ (1 priedas, 4.4 operacija).

29. Jei taikant nuosavybės metodą VSS nuostolių dalis kontroliuojamame (asocijuotajame) subjekte viršija jos investicijų balansinę vertę, o VSS neketina kompensuoti kontroliuojamojo ar asocijuotojo ne viešojo sektoriaus subjekto nuostolių ar prisiimti kitų įsipareigojimų, VSS pripažįsta nuostolių sumą, lygią savo investicijų balansinei vertei ir finansinės būklės ataskaitoje investiciją rodo nuline verte (1 priedas, 4.6 operacija).

30. Jei įsipareigojimo kompensuoti nuostolius ir kitų įsipareigojimų nėra, nuostoliai, viršijantys investicijų balansinę vertę, užregistruojami nebalansinėse sąskaitose (1 priedas, 4.6 operacija).

31. Tik tuo atveju, jei VSS įsipareigoja kompensuoti kontroliuojamo (asocijuotojo) subjekto nuostolius ar prisiima kitų įsipareigojimų, o investicijų į kontroliuojamą ar asocijuotąjį subjektą vertė jau lygi nuliui, apskaitoje užregistruojamas įsipareigojimas (1 priedas, 4.7 operacija).

32. Kai kontroliuojamojo ar asocijuotojo subjekto veikla tampa pelninga, VSS pradeda rodyti savo finansinėse ataskaitose pelno dalį tik padengęs nebalansinėse sąskaitose užregistruotus nuostolius.

33. Jeigu ataskaitinio laikotarpio pabaigoje VSS savo apskaitoje užregistravo nuosavybės metodo įtakos sumą pagal įmonių pateiktas preliminarias neaudituotas, (savininkų nepatvirtintas) finansines ataskaitas, o, gavęs šias ataskaitas audituotas ir savininkų patvirtintas, nustatė, kad nuosavybės metodo įtakos suma pasikeitė (sumažėjo ar padidėjo), šio pasikeitimo suma registruojama einamojo laikotarpio nuosavybės metodo įtakos sąskaitose (1 priedas, 4.8 operacija).

34. Bendrovė, registruojama *VSS* apskaitoje nuosavybės metodu, ekonominę naudą teikia ne *VSS*, o valstybei ar savivaldybei, todėl dividendų pajamos *VSS* apskaitoje neregistruojamos. Kai *VSS* kontroliuojamasis arba asocijuotasis subjektas paskelbia teigiamus rezultatus, VSS juos registruoja savo apskaitoje didinant investicijos vertę ir teigiamą nuosavybės metodo įtaką.

35. Kai kontroliuojamasis ar asocijuotasis ne VSS paskelbia dividendus arba valstybės ar savivaldybės įmonė apskaičiuoja į biudžetą mokėtiną grynojo pelno dalį, *VSS*, paskelbtų dividendų ar numatytos išmokėti grynojo pelno dalies suma, mažina nuosavybės metodo įtaką ir investicijos balansinę vertę. Kartu registruojamos gautinos ir į biudžetą pervestinos dividendų ar valstybės ar savivaldybės įmonės mokamos grynojo pelno dalies sumos. (1 priedas, 4.11 operacija).

36. Tantjemų mokėjimo atveju, užregistruota nuosavybės metodo įtaka ir investicijos balansinė vertė nemažinama.

37. Kontroliuojamasis arba asocijuotasis subjektas registruoja kai kurias ūkines operacijas tiesiogiai nuosavo kapitalo sąskaitose (perkainojamas ilgalaikis materialusis ar finansinis turtas ir pan.), atitinkamai VSS turi registruoti ir jam priklausančią kontroliuojamojo ar asocijuotojo subjekto nuosavo kapitalo pokyčio dalį tiesiogiai savo grynojo turto sąskaitose. Pavyzdžiui, VSS valdo 70 procentų UAB „ X“ akcijų“. UAB „X“ perkainojo ilgalaikį materialųjį turtą ir užregistravo 1500 Eur perkainojimo rezervą. VSS, tenkančią nuosavo kapitalo pokyčio dalį 1050 (1500*70 proc.) Eur, savo apskaitoje registruos einamųjų metų nuosavybės metodo įtakos sąskaitoje (1 priedas, 4.5 operacija).

38. Kai priimamas sprendimas mažinti kontroliuojamojo ar asocijuotojo subjekto, įstatinį kapitalą:

38.1. kai įstatinis kapitalas mažinamas nuostoliams padengti, o VSS savo apskaitoje jau užregistravęs bendrovės einamųjų metų rezultatą – nuostolį, įstatinio kapitalo mažinimo suma pripažįstamas nuvertėjimas ir mažinama investicijų įsigijimo savikaina, kartu registruojamos panaudotos finansavimo sumos ir panaudotų finansavimo sumų pajamos, mažinama sukaupta nuosavybės metodo įtaka ir investicijos vertės sumažėjimas (1 priedas, 4.19 operacija);

38.2. kai įstatinis kapitalas mažinamas, siekiant išmokėti akcininkams laisvas lėšas, VSS savo apskaitoje mažina investicijų įsigijimo savikainą ir registruoja grąžintas finansavimo sumas į biudžetą, atitinkamai gautinas ir pervestinas sumas į biudžetą (1 priedas, 4.20 operacija).

39. *VSS* perdavęs visas bendrovės akcijas ar jų dalį valstybės įmonei Turto bankui (centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui) (toliau - CTV) parduoti, akcijų perdavimą apskaitoje registruoja vadovaujantis Rekomendacijų dėl turto, perduodamo CTV, buhalterinės apskaitos nuostatomis.

40. *VSS* perdavęs visas bendrovės akcijas ar jų dalį kitam viešojo sektoriaus subjektui, apskaitoje registruoja investicijos (ar jos dalies) nurašymą. Atitinkamai registruojamos perduotos finansavimo sumos ir nurašoma perduota nuosavybės metodo įtaka (1 priedas, 4.12 operacija).

41. Jeigu bendrovė, kurios akcijų turi VSS, reorganizavimo metu padalijama į dvi bendrovės ir po bendrovių padalijimo VSS investicijų į vieną bendrovę ar abi iš jų dalis sumažėja ir tampa mažesnė negu 20 proc., tuomet investicija į bendrovę, kurios akcijų VSS turi mažiau nei 20 proc., pergrupuojama į investicijų į kitus subjektus sąskaitas ir jos apskaitai netaikomas nuosavybės metodas (1 priedas, 4.13 operacija).

42. Jeigu kontroliuojamasis ne VSS (VšĮ) tampa VSS, investicijos turi būti pergrupuojamos, mažinant investicijas į kontroliuojamą ne viešojo sektoriaus subjektą ir registruojant investiciją į viešojo sektoriaus subjektą, o sukaupta nuosavybės metodo įtaka ir investicijos vertės pasikeitimas – nurašomi (1 priedas, 4.16 operacija).

43. Investicijos nuvertėjimas registruojamas kaip finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos, kartu registruojant panaudotas finansavimo sumas ir finansavimo pajamas (1 priedas, 4.9 operacija).

IV. INVESTICIJŲ SAVIKAINOS METODU APSKAITA

44. *VSS* investicijos į bendroves (kurios nėra kontroliuojamieji ar asocijuotieji subjektai), kurių akcijų kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 21 ir 22 punktuose nurodytais būdais, dalininkų įnašai į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojamieji ir asocijuotieji subjektai), įnašai į tarptautines organizacijas įvertinami įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

45. Investicijos į viešąsias įstaigas įsigijimo savikaina yra lygi įnašų (piniginių ir nepiniginių) į įstaigų dalininko kapitalą vertei, jei dalininko kapitalas įgyjamas įstaigos steigimo metu. Investicijomis laikomi tie įnašai, kurie patvirtinami Lietuvos Respublikos teisės aktais.

46. Jei viešajai įstaigai perduodamos lėšos ar turtas kaip parama, *VSS* apskaitoje investicijų padidėjimas neregistruojamas, perdavus lėšas ar turtą VSS apskaitoje, perduotų lėšų ar kito turto verte, pripažįstamos ir registruojamos sąnaudos.

47. Nustačius, kad *VSS* nebegalės atgauti savo investicijų į nekontroliuojamą subjektą dalies arba viešajai įstaigai nutraukus savo veiklą, registruojamas finansinio turto nuvertėjimas (1 priedas, 4.9 operacija).

48. *VSS* investicija, kurios apskaitai taikomas savikainos metodas, ekonominę naudą teikia ne *VSS*, o valstybei ar savivaldybei, todėl bendrovei paskelbus dividendus, *VSS* apskaitoje registruojami gautini dividendai ir apskaičiuoti dividendai, kartu yra registruojami į biudžetą pervestini dividendai. Bendrovei pervedus dividendus į biudžetą, *VSS* mažina pervestinus dividendus biudžetui ir gautinus dividendus (1 priedas, 4.14 operacija).

49. Investicijų, kurios buhalterinėje apskaitoje registruojamos ir finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiamos savikainos metodu, vertei bendrovės ar viešosios įstaigos veiklos rezultatas nedaro įtakos. Šių investicijų vertė gali būti mažinama dėl pripažinto nuvertėjimo.

V. PINIGŲ IR PINIGŲ EKVIVALENTŲ APSKAITA

50. Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas iš finansavimo šaltinių ar (išankstinį apmokėjimą) už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas, baudas, sumas už konfiskuotą turtą ir kitas netesybas ar kt. (1 priedas 4.15 operacija).

51. Pinigų ir pinigų ekvivalentų sumažėjimas registruojamas, kai grąžinami ilgalaikiai įsipareigojimai, pervedamos finansavimo sumos VSS ar kitiems subjektams, sumokamos socialinės pašalpos, grąžinamos gautos permokos, pervedamos sumos išteklių fondams ir kitiems viešojo sektoriaus subjektams už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas, grąžinamos finansavimo sumos, sumokamos sumos, susijusios su vykdoma veikla.

52. Atlikus pavedimą, metinio ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, jeigu pervedusio lėšas VSS apskaitoje lėšų suma rezervuota, ir VSS turi išlaidas pateisinančius dokumentus, pinigus kelyje registruoja tas VSS, kuris padarė pavedimą (1 priedas, 4.18 operacija).

53. Registruojant ūkines operacijas, susijusias su pinigų ir pinigų ekvivalentų gavimu ir mokėjimu, papildomai būtina nurodyti ekonominės klasifikacijos straipsnį, valstybės funkciją ir programą, su kurių vykdymu susijęs pinigų gavimas ir mokėjimas. Šios informacijos reikia biudžeto vykdymo ataskaitoms parengti.

54. Pinigų ir pinigų ekvivalentų užsienio valiuta apskaita aprašyta *Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše*.

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašo
1 priedas

FINANSINIO TURTO APSKAITOS BUHALTERINIAI ĮRAŠAI

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
4.1	Registruojamas išankstinis apmokėjimas už finansinį turtą	166XXX1 Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį finansinį turtą	24XXXXX Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Sutartis
4.2	Registruojamos investicijos į nuosavybės vertybinius popierius	161XXX1 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius įsigijimo savikaina	24XXXXX Pinigai ir pinigų ekvivalentai arba 695XXXX Kitos mokėtinos sumos	Sutartis
	Registruojamos tiesioginės investicijų įsigijimo sąnaudos	896XXXX Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Sutartis, sąskaita faktūra
4.3	Registruojamas naujos akcijų dalies įsigijimas ir VSS jau priklausančių akcijų vertės padidėjimas (sumažėjimas) iš naujo įvertinus subjekto turtą ir įsipareigojimus:	161XXX1 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius įsigijimo savikaina	24XXXXX Pinigai ir pinigų ekvivalentai arba 695XXXX Kitos mokėtinos sumos 24XXXXX Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Sutartis
	jei nustatyta didesnė anksčiau įsigytoms akcijoms tenkanti grynojo turto vertė	161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas	767XXXX Kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	
	jei nustatyta mažesnė anksčiau įsigytoms akcijoms tenkanti	896XXXX Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos	161XXX3 Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas	

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	grynojo turto vertė			
4.4	Registruojama VSS tenkanti kontroliuojamojo (asocijuotojo) subjekto ataskaitinio laikotarpio pelno dalis. Registruojama VSS tenkanti kontroliuojamojo (asocijuotojo) subjekto ataskaitinio laikotarpio nuostolio dalis	161XXX3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriau subjektus vertės pasikeitimas 91XXXX2 Nuosavybės metodo įtaka (nuostolis)	91XXXX1 Nuosavybės metodo įtaka (pelnas) 161XXX3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriau subjektus vertės pasikeitimas	Pažyma ar kitas dokumentas
4.5	Registruojama VSS tenkanti kontroliuojamojo (asocijuotojo) subjekto grynojo turto (nuosavo kapitalo) teigiamo pokyčio, užregistruoto tiesiogiai ne VSS nuosavo kapitalo sąskaitose, dalis	1612xx3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pasikeitimas	312xxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka	Pažyma ar kitas dokumentas
4.6	Registruojamas VSS tenkanti kontroliuojamojo (asocijuotojo) subjekto ataskaitinio laikotarpio nuostolio dalis, kai VSS tenkanti nuostolio suma viršija investicijos balansinę vertę	91XXXX2 Nuosavybės metodo įtaka (nuostolis) 0xxxxx Nuosavybės metodo įtaka (nuostolio suma, viršijanti investicijos balansinę vertę)	1612XX3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriau subjektus vertės pasikeitimas	Pažyma ar kitas dokumentas
4.7.	Registruojama nuosavybės metodu apskaitomo kontroliuojamojo subjekto nuostolis, kai VSS tenkanti	91XXXX2 Nuosavybės metodo įtaka (nuostolis) (investicijos balansinės vertės suma)	161XXX3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriau subjektus vertės pasikeitimas	Pažyma ar kitas dokumentas

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	nuostolio suma viršija investicijos balansinę vertę ir VSS turi prisiimtų kitų įsipareigojimų (pvz., yra suteikęs garantiją kontroliuojamojo (asocijuotojo) ne VSS gautai paskolai)	D 87xxxxx Pagrindinės veiklos kitos sąnaudos	(investicijos balansinės vertės suma) 6953XXX Kitos mokėtinos sumos	
4.8	Jeigu VSS ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nuosavybės metodo įtaką savo apskaitoje užregistravo pagal įmonių pateiktas preliminarias (neauditуotas, savininkų nepatvirtintas) finansines ataskaitas, jei, gavus šias ataskaitas audituotas ir savininkų patvirtintas, rezultatas pasikeitė: 1) nuosavybės metodo įtakos suma sumažėjo 2) nuosavybės metodo įtakos suma (padidėjo)	91XXXX2 nuosavybės metodo įtaka (nuostolis) 161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas	161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas 91XXXX1 nuosavybės metodo įtaka (pelnas)	Pažyma ar kitas dokumentas
4.9	Registruojamas investicijos nuvertėjimas	896XXXX Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos 42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas 70XXXXX Finansavimo pajamos	Pažyma ar kitas nuvertėjimą patvirtinantis dokumentas

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
4.10	VSS perdavus VĮ turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, kai LRV nutarime dėl turto perdavimo nurodyta, kad perduoto turto verte didinamas turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė atitinkantis kapitalas, nurašomas perduotas turtas ir didinama investicijos į VĮ įsigijimo savikaina	1612101 Investicijų į kontroliuojamus ne VSS įsigijimo savikaina	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina (pvz. perduotas naujai pastatytas kelias)	Perdavimo ir priėmimo aktas ir sprendimas dėl investavimo
4.11	Kai investicijos apskaitai taikomas nuosavybės metodas, subjektui paskelbus dividendus, mažinama investicijų balansinė vertė ir nuosavybės metodo įtaka kartu registruojami gautini ir pervestini dividendai ar valstybės (savivaldybės) įmonės mokamos grynojo pelno dalies sumos į biudžetą	312xxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka	161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas	Akcininkų sprendimas Pažyma ar kitas dokumentas
		2295XXX Gautini dividendai	6814XXX Pervestini dividendai	
	Bendrovei sumokėjus dividendus į biudžetą, mažinami pervestini dividendai ir gautini dividendai	6814XX2 Pervestini dividendai	2295XXX Gautini dividendai	Pranešimas apie apmokėjimą
4.12	Registruojamas investicijų sumažėjimas dėl akcijų perdavimo viešojo sektoriaus subjektui (apskaitoje buvo užregistruotas vertės	42XXXX3 Finansavimo sumos (perduotos)	161XXX1 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius įsigijimo savikaina	Sprendimas, perdavimo ir priėmimo aktas

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	sumažėjimas)	161XXX3 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės pasikeitimas	312XXX1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka	
4.13	Registruojamos investicijos savikainos metodu, jeigu bendrovė, kurios akcijų turi VSS reorganizavimo metu padalijama į dvi bendroves, ir VSS investicijų į vieną ar abi bendroves sumažėja ir tampa mažesnė nei 20 %, tuomet investicija į bendrovę, kurios akcijų VSS turi mažiau nei 20%, pergrupuojama į investicijų į kitus subjektus sąskaitas.	1613XX1 Investicijų į kitus subjektus įsigijimo savikaina	161XXX1 Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius įsigijimo savikaina	Pažyma ar kitas dokumentas
	Registruojamas investicijų nuosavybės metodu sumažėjimas, jei investicijų vertė savikainos metodu mažesnė už investicijų vertę nuosavybės metodu	896XXXX Finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos	1611XX3 Investicijų į kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus vertės pasikeitimas	
4.14	Bendrovei, investicijos į kurį apskaitai netaikomas nuosavybės metodas, paskelbus dividendus, registruojami apskaičiuoti dividendai, gautini ir pervestini į biudžetą dividendai	2295XXX Gautini dividendai 765XXXX Pervestini dividendai 68XXXXX Pervestini dividendai	765XXX Apskaičiuoti dividendai 68XXXXX Pervestini dividendai 2295XXX Gautini dividendai	Akcininkų sprendimas. Pažyma ar kitas dokumentas

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
4.15	Registruojami gauti pinigai ar pinigų ekvivalentai	24XXXXX Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1632XXX Kitos ilgalaikės gautinos sumos arba 22XXXXX Per vienus metus gautinos sumos arba 694XXXX Gauti išankstiniai mokėjimai arba 42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Banko išrašas
4.16	Investicijos pergrupuojamos ir nurašoma nuosavybės metodo įtaka, kai kontroliuojamas ne VSS (VšĮ) tampa VSS	1611xx1 Investicijų į kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina 1612xx3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pasikeitimas arba 312xxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka	1612xx1 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina 312xxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka arba 1612xx3 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pasikeitimas	Sprendimas, pažyma ar kitas dokumentas.
4.17	Registruojamas išankstinio mokėjimo už finansinį turtą nurašymas, registruojant finansinį turtą	16XXXX1 Ilgalaikio finansinio turto įsigijimo savikaina	166XXX1 Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį finansinį turtą įsigijimo savikaina	Sutartis

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas

Operacijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
4.18	Metinio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, padarius mokėjimo pavedimą, kol pinigų gavėjas jų dar negavo, registruojami pinigai kelyje	244XXXX Pinigai kelyje	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
4.19	Registruojamas bendrovės įstatinio kapitalo mažinimas nuostoliams padengti	8709xxx Nuvertėjimo sąnaudos 42xxxxx2 Finansavimo sumos (panaudotos) 1612xxx3 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pasikeitimas	1612xxx1 Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus įsigijimo savikaina 70xxxxx Finansavimo sumų pajamos 312xxxx1 Einamųjų metų nuosavybės metodo įtaka	Sprendimas ar kitas dokumentas.
4.20	Registruojamas bendrovės įstatinio kapitalo mažinimas siekiant išmokėti akcininkams bendrovės lėšų	2298xxx Kitos gautinos sumos 42xxxx4 Finansavimo sumos (grąžintos)	16xxxx1 Investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus įsigijimo savikaina 686xxxx Grąžintinos finansavimo sumos	Sprendimas ar kitas dokumentas.

II.3 Finansinio turto apskaitos tvarkos aprašas